

ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ

พิชัย วงษ์จันทร์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการมีภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ จำนวน 103 คน ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ(Accidental Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าที่มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.962 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) Independent sample t-test และ One way Analysis Of Variance ผลการวิจัยพบว่า (1) ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ อยู่ในระดับมาก และทุกด้านอยู่ในระดับมาก (2) ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน (3) ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ

ครู ความคิดเห็น ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

บทนำ

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำสูงคือกุญแจสำคัญไปสู่การปฏิรูปการศึกษาที่ยั่งยืน ซึ่งนักการศึกษาทั้งหลายต่างมีความเชื่อว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีทักษะการบริหาร เป็นผู้นำทางวิชาการมีความรู้ความสามารถและมีความเป็นมืออาชีพจึงจะเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพและบริหารงานให้เกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาทั่วทั้งองค์กรและสามารถสร้างบรรยากาศที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็วทุกองค์กรจะมุ่งปฏิรูปการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับและเน้นในเรื่องความรับผิดชอบในด้านต่างๆที่มีต่อ

*นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ผู้รับบริการ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นผู้นำยุคใหม่ที่สามารถมองภาพขององค์กรได้อย่างทะลุปรุโปร่งและชัดเจนสามารถเชื่อมโยงสภาพปัจจุบันและภาพในอนาคตที่ต้องให้ความสำคัญและต้องเปลี่ยนแปลงรวมทั้งต้องเป็นผู้นำทีมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างยั่งยืน ผู้บริหารซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการทำให้ภารกิจในสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ นำองค์กรไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทาง นำพาคนในองค์กรให้มีความสุขในการทำงานและก่อให้เกิดความร่วมมือกันในองค์กร นำองค์กรให้ประสบความสำเร็จ

ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ เพื่อทราบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะในการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน และเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการวางแผนการบริหารอันจะนำไปสู่การบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เป็นแนวทางสำหรับผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 140 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 103 คน ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาตน ด้านการเรียนการสอนการมุ่งเน้นชุมชน ด้านความเป็นผู้นำแบบร่วมมือ ด้านด้านความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการมุ่งเน้นชุมชน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 140 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่ม

ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 103 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ หาค่าจำแนกรายชื่อ และหาค่าค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .962 ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 103 ฉบับ ระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2560 ถึง 30 เมษายน 2560 ติดตามจนได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาคิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการหาค่าสถิติพื้นฐาน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบ t-test และ One way Analysis Of Variance

ผลการวิจัย

1. ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาตนเอง รองลงมาคือด้านการเรียนการสอน ด้านความเป็นผู้นำแบบร่วมมือ และด้านความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ตามลำดับ ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมุ่งเน้นชุมชน
2. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
3. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยแยกเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาตนเอง ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ ด้านการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญนาค ทับทิมไทย (2557) ได้ทำการศึกษาและวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการพัฒนาวิชาชีพของครู โรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่าด้านการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเองในการพัฒนาวิชาชีพ การที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุด

2. ด้านการเรียนการสอน ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ ด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพชาติ ชุมชื่น (2554) ได้ทำการศึกษาและทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารได้มีการจัดการด้านการจัดการทรัพยากรบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างแรงจูงใจ และสนับสนุนความก้าวหน้าทางวิชาการของครู ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของครู ใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาและปรับปรุงงานวิชาการ มีการติดตามผลการปฏิบัติงานด้านการสอนของครู และการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีบรรยากาศทางวิชาการ

3. ด้านความเป็นผู้นำแบบร่วมมือ ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ ด้านความเป็นผู้นำแบบร่วมมือ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัทธมน อินไหม (2558) ได้ทำการศึกษาและวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนกะทู้วิทยา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 พบว่าความคิดเห็นของครู ในการบริหารด้านวิชาการ การบริหารด้านงบประมาณ การบริหารด้านบุคคล และการบริหารทั่วไป ทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

4. ด้านความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ ด้านความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิรพรรณ ทองปั้น (2552) ได้ทำการศึกษาและวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร กับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ ด้านการระบุนิสัยทัศน์ ด้านการถือถือ การยอมรับเป้าหมายของกลุ่ม ด้านการสนับสนุนเป็นรายบุคคล ด้านการปลุกเร้าทางปัญญา ด้านการเป็นแบบอย่างที่เหมาะสม ด้านการคาดหวังผลการปฏิบัติงานในระดับสูง อยู่ในระดับมาก

5. ผู้นำด้านการมุ่งเน้นชุมชน ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ ด้านการมุ่งเน้นชุมชน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญฤทัย ทองธิราช (2551) ได้ทำการศึกษาและวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับสภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู การวิจัยพบว่า ผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีมาก เปรียบเทียบกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์แตกต่างกันไม่แตกต่างกัน สภาพองค์กรแห่งการเรียนรู้

โรงเรียนประถมศึกษา ทำความเห็นของครูโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีมาก เปรียบเทียบสภาพของความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร กับสภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษา 3 ความคิดเห็นของครูผู้สอน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับดีมาก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำทางการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ จะเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางการบริหารในการบริหารสถานศึกษา มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำ เป็นแบบอย่างที่ดีควรและให้ความสำคัญในการเข้าร่วมสมาคมกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีศักยภาพ ที่สามารถสนับสนุนช่วยเหลือในการปฏิบัติงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการทำงาน และต้องสำรวจปรับปรุงพัฒนาตนเองเมื่อพบว่ามีข้อบกพร่อง ผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและปฏิบัติงานได้อย่างทันเหตุการณ์ ควรส่งเสริมให้ครูมีการสังเกตการณ์สอนซึ่งกันและกัน อย่างสม่ำเสมอและเป็นระบบ และมีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติด้านการสอนอย่างเป็นที่ยอมรับ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างด้านการสอน ให้แก่ครู นำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นให้ครูจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ควรส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคลรอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น เน้นให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการมีความรับผิดชอบร่วมกันในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น นำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาส่งเสริมในการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนเพื่อการบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลให้ได้มากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญฤทัย ทองธีรราช. (2551) รายงานการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสอบผู้บริหารกับสภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรินทร์ศรีวรสาร. (2557). การศึกษาพฤติกรรมในการครองตน ครองคน ครองงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- บุญนาค ทับทิมไทย .(2557) .รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการพัฒนาวิชาชีพของครู โรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม

- การศึกษาเอกชน เขตราชเทวี. กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 พิรพรรณ ทองปิ่น .(2552).ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง
 ของผู้บริหาร กับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย
 เขต 1.(วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ภัทรมน อินโหม.(2558).ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ของ
 โรงเรียนกะทู้วิทยา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14.วิทยานิพนธ์.
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ภาวิดา ชาราศรีสุทธิ. ภาวะผู้นำและนวัตกรรมทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
 มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ จำกัด.
- สุพชาติ ชุมชื่น.(2544). ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี.วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยธุรกิจ
 บัณฑิตย์
- สมบูรณ์ สุริยวงศ์ และคณะ.(2555). ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา.กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สุจิตราภรณ์ สำเภาอินทร์.(2553).รายงานการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะ
 ผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ
 สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรีเขต 2 .วิทยานิพนธ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 หมู่บ้านจอมบึง
- สาคร เนียมบุญเจือ. (2548). ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับแบบภาวะผู้นำของ
 ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา .วิทยานิพนธ์ .มหาวิทยาลัยภัฏราชนครินทร์
- อานันท์ ปันยารชุน. (2540). ผู้นำคือผู้ที่คนอื่นอยากเดินตาม .กรุงเทพฯ .มติชน
- เอี่ยมพร อร่ามแสงเทียน.(2554). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารศึกษาตาม
 ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาใน โรงเรียนธัญวิทยา (ตงม้น) สังกัดสำนักงาน
 คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี. กรุงเทพฯ.